

तदानो यज्ञसम्बन्धिनं मूलस्तम्भमृच्छेत् । चलेत् प्राप्नुयात् ।
अभिघातेन पातयेदित्यर्थः । अतस्तदाहुतिप्रदेशं परित्यज्य
पूर्वभागे जुहुयात् । अतएव सूत्रकारः । झङ्गुलेर्मूलात् समिध-
मभिजुहोतीत्युक्त्वाऽनन्तरमिदमाह । भूर्भुवः सुवरित्युत्तरामा-
हुतिं पूर्वार्द्धे समिधि जुहोति । तूष्णीं वेति । एवं सति यज्ञ-
स्तम्भभूता पूर्वार्द्धाहुतिर्विवक्षिता भवति । अपि चेयमाहुतिर्भा-
तव्यमेव प्राप्यातिक्रामति विनाशयतीत्यर्थः । यदुक्तं सूत्रका-
रेण । “दूषेत्वेति खुङ्गुखादवाचीनं सायं लेपमवमार्ज्जुर्जेत्वेति
ऊर्द्धं प्रातरिति” ॥

तदिदं विधत्ते । “अवाचीनं सायमुपमार्ज्जुम् । रेत एव त-
दुध्वाति । ऊर्द्धं प्रातः । प्रजनयत्येव तत्” इति । यदुक्तं सुव-
लक्षणे* । मुखमष्टाङ्गुलं प्रोक्तं विलन्तु चतुरङ्गुलमिति । तस्य
मुखस्याग्रमारभ्य विलपर्यन्तं होमादूर्द्धं लेपमवाचीनं साय-
ङ्काले मृज्यात् । तेन विलमध्ये लेपापनयनात् यजमानो रेतो
धारयति । प्रातःकाले तु विलमारभ्य मुखाग्रपर्यन्तमूर्द्धलेपमु-
पमृज्यात् । तेन प्रजामुत्पादयति ॥

अथ हविःशेषप्राशनं विधत्ते । “ब्रह्मवादिनो वदन्ति ।
चतुरन्वयति [४] ॥ द्विर्जुहोति । अथ क्व दे आहुती भवत
इति । अग्नौ वैश्वानर इति ब्रूयात् । एष वा अग्निर्वैश्वानरः ।
यद्वाह्मणः । ऊत्वा द्विः प्राश्नाति । अग्नावेव वैश्वानरे द्वे आ-
हुती जुहोति” इति । पूर्वं सुवेण चतुर्वारं सुचि द्रव्यपूरणं

* शुल्व लक्षणे इति A । चिह्नितपुस्तकपाठः ।